

KARTA CHARAKTERYSTYKI

XENUM NEX10

zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Date: 04/09/2013

Page: 1/9

1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA**Identyfikator produktu:** XENUM NEX10**Kod produktu:** 3390001**Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane****Zastosowanie substancji/mieszaniny:**

Dodatek do materiału pędnego

Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki**Nazwa firmy:** XENUM N.V.
Steenkaaistraat 17
B – 9200 Dendermonde
Tel: +32 52 22 38 08
Fax: +32 52 22 51 60
e-mail: info@xenum.eu**Osoba do kontaktu:** Peter Tossyn**Numer telefonu alarmowego:** +32 479 82 08 08**2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ****Klasyfikacja substancji lub mieszaniny**Zwroty określające: N - Produkt niebezpieczny dla środowiskaZwroty R:

Działa toksycznie na organizmy wodne, może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

Klasyfikacja GHSKategorie zagrożenia:

Toksyczność ostra: Acute Tox. 4

Toksyczność ostra: Acute Tox. 3

Toksyczność ostra: Acute Tox. 3

Zagrożenie spowodowane aspiracją: Asp. Tox. 1

Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego: Aquatic Chronic 2

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

Działa szkodliwie po połknięciu.

Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.

Działa toksycznie w kontakcie ze skórą lub w następstwie wdychania.

Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Elementy oznakowania**Niebezpieczne składniki muszą być wymienione na etykiecie**Benzyna ciężka obrabiana wodorem (ropa naftowa); Niskowrzaca frakcja naftowa obrabiana wodorem
2-ethylhexyl nitrate

Distillates (petroleum), hydrotreated light

Solvent Naphtha (mineral oil), heavy arom.

Hasło ostrzegawcze: Niebezpieczeństwo

Piktogram:

GHS06 - GHS08 - GHS09

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia

H302	Działa szkodliwie po połknięciu.
H304	Połyknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.
H311+H331	Działa toksycznie w kontakcie ze skórą lub w następstwie wdychania.
H411	Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Zwroty wskazujące środki ostrożności

P273	Unikać uwolnienia do środowiska.
P501	Zawartość/pojemnik usuwać do Zbieranie odpadów.

Odrębne oznakowanie określonych mieszanin

Należy pracować na otwartej przestrzeni lub w miejscach dobrze wentylowanych.

Porady dodatkowe

Produkt jest zaszeregowany i oznakowany według wytycznych WE (Wspólnoty Europejskiej) lub według krajowych ustaw.

Inne zagrożenia

Dłuższy, powtarzający się kontakt ze skórą może mieć działanie odtłuszczające i prowadzić do zapalenia skóry.
Składniki w tym preparacie nie spełniają kryteriów zaklasyfikowania jako substancji PBT lub vPvB.

3. SKŁAD/INFORMACJA O SKŁADNIKACH**Mieszaniny****Składniki niebezpieczne**

Nr WE	Nazwa chemiczna	Ilość
Nr CAS	Klasyfikacja	
Nr Index	Klasyfikacja GHS	
Nr REACH		
265-150-3	Benzyna ciężka obrabiana wodorem (ropa naftowa); Niskowrzaca frakcja naftowa obrabiana wodorem	
64742-48-9	Xn - Produkt szkodliwy R65-66	
	Asp. Tox. 1; H304	
248-363-6	2-ethylhexyl nitrate	20 - 25 %
27247-96-7	Xn - Produkt szkodliwy, N - Produkt niebezpieczny dla środowiska R20/21/22-44-51-53-66	
	Acute Tox. 4, Acute Tox. 4, Acute Tox. 4, Aquatic Chronic 2; H332 H312 H302 H411	
01-2119539586-27		
265-149-8	Distillates (petroleum), hydrotreated light	5 - 10 %
64742-47-8	Xn - Produkt szkodliwy R65-66	
	Asp. Tox. 1; H304	
265-198-5	Solvent Naphtha (mineral oil), heavy arom.	5 - 10 %
64742-94-5	Xn - Produkt szkodliwy, N - Produkt niebezpieczny dla środowiska R51-53-65-66-67	
	Asp. Tox. 1, STOT SE 3, Aquatic Chronic 2; H304 H336 H411	
202-436-9	1,2,4-trimetylobenzen	< 1 %

95-63-6	Xn - Produkt szkodliwy, Xi - Produkt drażniący, N - Produkt niebezpieczny dla środowiska R10-20-36/37/38-51-53	
601-043-00-3	Flam. Liq. 3, Acute Tox. 4, Eye Irrit. 2, STOT SE 3, Skin Irrit. 2, Aquatic Chronic 2; H226 H332 H319 H335 H315 H411	
202-049-5	naftalen	< 1 %
91-20-3	Xn - Produkt szkodliwy, N - Produkt niebezpieczny dla środowiska R40-22-50-53	
601-052-00-2	Carc. 2, Acute Tox. 4, Aquatic Acute 1, Aquatic Chronic 1; H351 H302 H400 H410	
265-198-5	Solvent Naphtha (mineral oil), heavy arom.	< 1 %
64742-94-5	Xn - Produkt szkodliwy, Xi - Produkt drażniący, N - Produkt niebezpieczny dla środowiska R37/38-51-53-65	
	STOT SE 3, Skin Irrit. 2, Asp. Tox. 1, Aquatic Chronic 2; H335 H315 H304 H411	

Dosłowne brzmienie zwrotów R i H: patrz sekcja 16.

4. ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY

Opis środków pierwszej pomocy

Wskazówki ogólne: W razie utraty przytomności ułożyć i transportować na boku. Należy zadbać o należytą wentylację.

W przypadku wdychania: Poszkodowanych przetransportować na świeże powietrze. Osoby z obrażeniami doprowadzić w bezpieczne i ciepłe miejsce.

W przypadku kontaktu ze skórą:
W przypadku kontaktu ze skórą natychmiast przemyć dużą ilością: Woda i mydło.

W przypadku kontaktu z oczami:
Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza.

W przypadku połknięcia: Nie podawać nic do jedzenia i picia. Nie należy wywoływać wymiotów.

Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Mogą występować następujące objawy: Reakcje alergiczne.

Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Identyfikacja zagrożeń: Podrażnienie płuc.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Środki gaśnicze

Odpowiednie środki gaśnicze:
Suchy środek gaśniczy. Dwutlenek węgla (CO₂). Piasek.

Niewłaściwe środki gaśnicze:
Silny strumień wodny.

Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Nie wdychać dymów powstających w wyniku pożaru lub wybuchu. Podczas pożaru mogą powstawać: Dwutlenek węgla (CO₂). Tlenek węgla.

Informacje dla straży pożarnej

W razie pożaru: Stosować niezależny sprzęt do ochrony dróg oddechowych.

zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Date: 04/09/2013

Page: 4/9

Informacja uzupełniająca: Środki gaśnicze należy dostosować do otoczenia.
Klasyfikacja pożarowa B: pożary cieczy palnych lub sybstancji płynnych.
Jeśli nie sprawia to zagrożenia, usunąć nieuszkodzone pojemniki ze strefy niebezpieczeństwa.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Należy zadbać o należyte wietrzenie pomieszczeń i wentylację. Nie dopuszczać osób nie posiadających wyposażenia ochronnego. Należy pozostać po stronie nawietrznej, używać osobistego wyposażenia ochronnego. (patrz rozdział 8) Wyeliminować wszystkie źródła zapłonu, jeżeli jest to bezpieczne.

Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Nie dopuścić do wsiąknięcia wyciekłego produktu do gruntu. Nie odprowadzać do kanalizacji i zbiorników wodnych. W przypadku ulatniania się gazu lub przedostania się do wody, gleby lub kanalizacji zawiadomić kompetentne organy władzy.

Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:

Właściwy materiał do pobrania: ziemia okrzemkowa. Nie popłukiwać wodą.

Odniesienia do innych sekcji:

Patrz punkt 7 i 8 środki ochronne.
Zebrany materiał traktować zgodnie z ustępem usunięcia.

7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE

Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Wskazówki odnośnie bezpiecznego obchodzenia się z substancją

Należy zatroszczyć się o wystarczający przewiew i punktowe odkurzenie w krytycznych punktach.

Wskazówki w zakresie ochrony ppoż i przeciwwybuchowej:

Przy obchodzeniu się pod zamknięciem należy w miarę możliwości używać urządzeń z lokalnym odsysaniem. W przypadku niewystarczającego wietrzenia i / lub przez stosowanie, możliwe tworzenie wybuchowych / wysoce łatwopalnych mieszanin. W gazowym obszarze zamkniętych beczek mogą się gromadzić, przede wszystkim pod wpływem ciepła, opary łatwopalnych rozpuszczalników. Dlatego trzymać z dala od źródeł zapłonu i ognia.

Informacja uzupełniająca: Unikać zanieczyszczenia skóry i oczu.
Zastosować środki ostrożności zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym.

Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności

Wymagania względem pomieszczeń i pojemników magazynowych:

Magazynować tylko w oryginalnych pojemnikach.

Wskazówki dotyczące wspólnego magazynowania:

Nie przechowywać razem z żywnością, napojami i karmą dla zwierząt. Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu - nie palić tytoniu.

Inne informacje o warunkach przechowywania:

Właściwy materiał podłogowy: Odporny na środek rozpuszczający.

Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Należy zastosować się do zaleceń w załączonej dokumentacji.

8. KONTROLA NARAŻENIA/ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ**Parametry dotyczące kontroli****Parametry kontrolne**

Nr CAS	Nazwa chemiczna	mg/m ³	wł./cm ³	Kategorii
95-63-6	1,2,4-Trimetylobenzen	100 170		NDS (8 h) NDSch (15 min)
27247-96-7	Azotan 2-etyloheksylu	3,5 7		NDS (8 h) NDSch (15 min)
64742-48-9	Benzyna: b) do lakierów	300 900		NDS (8 h) NDSch (15 min)
91-20-3	Naftalen	20 50		NDS (8 h) NDSch (15 min)

Kontrola narażenia**Środki zmniejszające narażenie na działanie:**

Patrz rozdział 7. Nie są konieczne żadne wykraczające ponad to środki.

Środki higieny:

W miejscu pracy nie wolno jeść, pić lub zażywać tabaki.

Ubranie prywatne i odzież roboczą należy przechowywać oddzielnie.

Ochrona dróg oddechowych:

Ochrona dróg oddechowych jest niezbędna podczas: niewystarczające wsysanie. und dłuższe oddziaływanie.

pochłaniacz przeciwgazowy (EN 141). A2 (brązowy)

Należy stosować tylko aparaty oddechowe z certyfikatem CE z czterocyfrowym oznaczeniem atestowym.

Ochrona rąk:

Należy używać przetestowanych rękawic ochronnych: nach DIN EN 374

Właściwy materiał:

NBR (Nitrylokauczuk).

Grubość materiału rękawic:: 0,45 mm; czas przenikania (czas maksymalny): 480 min
NR (Kauczuk naturalny, lateks naturalny).Grubość materiału rękawic:: 0,45 mm; czas przenikania (czas maksymalny): 10 min
CR (polichloropren, kauczuk chloroprenowy, polichloropren).

Grubość materiału rękawic:: 0,75 mm; czas przenikania (czas maksymalny): 60 min

Dodatkowe środki ochrony rąk: Przed użyciem przetestować na szczelność / nieszczelność.

Ochronę oczu lub twarzy:

Właściwa ochrona oczu: Szczelne okulary ochronne. gemäß DIN EN 166

Ochrona skóry

Nosić odpowiednią odzież ochronną.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE**Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych**

Postać:

ciekły

zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Date: 04/09/2013

Page: 6/9

Kolor: bezbarwny
 Zapach: węglowodory, alifatyczny.

Metoda testu**Zmiana stanu**

Temperatura topnienia/krzepnięcia: < 0 °C
 Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia: 165 °C
 Temperatura zapłonu: 71 °C

DIN 53171

DIN 51755

Właściwości wybuchowe

nie Substancja wybuchowa.
 Granice wybuchowości - dolna: 0,7 obj. %
 Granice wybuchowości - górna: 6 obj. %
 Samozapalność: 180 °C

Zdolność utleniania

nie o właściwościach utleniających.
 Prężność par (przy 20 °C): 0,95 hPa
 Gęstość względna (przy 20 °C): 0,87 g/cm³
 Rozpuszczalność w wodzie: nie mieszalny

DIN 51757

Rozpuszczalność w innych rozpuszczalnikach

łączy się z większością rozpuszczalników organicznych
 Czas wypływu: 3 DIN EN ISO 2431
 Zawartość rozpuszczalnika: > 60%

Inne informacje

Zawartość fazy stałej: 0,88%

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Reaktywność Przy podgrzewaniu: Niebezpieczeństwo wybuchu.

Stabilność chemiczna Produkt jest stabilny.

Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Przy podgrzewaniu: Niebezpieczeństwo wybuchu.

Warunki, których należy unikać

gorąco.
 Przy podgrzewaniu: Niebezpieczeństwo samozapłonu.

Materiały niezgodne Środek utleniający.

Niebezpieczne produkty rozkładu

Tlenek węgla. Dwutlenek węgla.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE**Informacje dotyczące skutków toksykologicznych****Toksyczność ostra**

Nr CAS	Nazwa chemiczna				
	Droga narażenia	Metoda	Dawka	Gatunek	Źródło
64742-48-9	Benzyna ciężka obrabiana wodorem (ropa naftowa); Niskowrzaca frakcja naftowa obrabiana wodorem				
	doustna	LD50	> 2000 mg/kg	Szczur.	
	skórna	LD50	> 2000 mg/kg	Królik.	
	wziewna (4 h)	LC50	> 5 mg/l	Szczur.	

27247-96-7	2-ethylhexyl nitrate				
	doustna	ATE	500 mg/kg		
	skórna	ATE	1100 mg/kg		
	wziewna	ATE	1,5 mg/l		
64742-47-8	Distillates (petroleum), hydrotreated light				
	doustna	LD50	5000 mg/kg		
64742-94-5	Solvent Naphtha (mineral oil), heavy arom.				
	doustna	LD50	50 mg/kg	Szczur.	
	skórna	LD50	> 20 mg/kg	Królik.	
	wziewna (4 h)	LC50	> 590 mg/l	Szczur.	
95-63-6	1,2,4-trimetylobenzen				
	doustna	LD50	5000 mg/kg	Szczur	RTECS
	wziewna	ATE	1,5 mg/l		
91-20-3	naftalen				
	doustna	LD50	490 mg/kg	Szczur.	
	skórna	LD50	> 20000 mg/kg	Królik.	
64742-94-5	Solvent Naphtha (mineral oil), heavy arom.				
	doustna	LD50	> 50 mg/kg	Szczur.	
	skórna	LD50	> 20 mg/kg	Królik.	
	wziewna (4 h)	LC50	> 590 mg/l	Szczur.	

Specyficzne działanie w próbie na zwierzętach

Nie istnieją żadne informacje.

Działanie drażniące i żrące Po podrażnieniu skóry: Należy udać się do dermatologa.
Może powodować podrażnienie dróg oddechowych. Doświadczenia z praktyki.

Działanie uczulające Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą.

Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie powtarzalne
Działa odtłuszczająco na skórę. Częsty i przewlekły kontakt ze skórą może prowadzić do podrażnień i infekcji skóry.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Toksyczność Ostra toksyczność ryb LC50: 100-1000 g/mł (96 h) Oncorhynchus mykiss (pstrąg tęczowy)

Nr CAS	Nazwa chemiczna					
	Toksyczność dla organizmów wodnych	Metoda	Dawka	h	Gatunek	Źródło
64742-48-9	Benzyna ciężka obrabiana wodorem (ropa naftowa); Niskowrzaca frakcja naftowa obrabiana wodorem					
	Ostra toksyczność dla ryb	LC50	1000 mg/l	96		
	Ostra toksyczność alg	ErC50	1000 mg/l			
	Ostra toksyczność skorupiaki	EC50	1000 mg/l	48		
64742-47-8	Distillates (petroleum), hydrotreated light					
	Ostra toksyczność dla ryb	LC50	2,6 mg/l	96		
64742-94-5	Solvent Naphtha (mineral oil), heavy arom.					
	Ostra toksyczność dla ryb	LC50	2-5 mg/l	96	fish	
	Ostra toksyczność alg	ErC50	1-3 mg/l	72	alge	
	Ostra toksyczność skorupiaki	EC50	3-10 mg/l	48	Daphnia magna	

zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

Date: 04/09/2013

Page: 8/9

95-63-6	1,2,4-trimetylobenzen				
	Ostra toksyczność dla ryb	LC50	7,72 mg/l	96	Pimephales promelas
	Ostra toksyczność skorupiaki	EC50	3,6 mg/l	48	Daphnia
					ECOTOX Database
91-20-3	naphthalene				
	Ostra toksyczność dla ryb	LC50	1,99 mg/l	96	
	Ostra toksyczność skorupiaki	EC50	3,6 mg/l	48	

Trwałość i zdolność do rozkładu

Nie istnieją żadne informacje.

Zdolność do bioakumulacji Brak wskazówek na potencjał bioakumulacyjny.**Współczynnik podziału n-oktanol/woda**

Nr CAS	Nazwa chemiczna	Log Pow
64742-94-5	Solvent Naphtha (mineral oil), heavy arom.	> 3
95-63-6	1,2,4-trimetylobenzen	3,63
91-20-3	naftalen	3,35
64742-94-5	Solvent Naphtha (mineral oil), heavy arom.	2,9-6,1

Mobilność w glebie

Nie istnieją żadne informacje.

Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Nie istnieją żadne informacje.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI**Metody unieszkodliwiania odpadów****Zalecenia**

Biorąc pod uwagę urzędowe postanowienia poddać spalaniu, utylizacji właściwej dla substancji niebezpiecznych.

Kod odpadów - pozostałości po produkcie / niewykorzystany produkt**140603**ODPADY Z ROZPUSZCZALNIKÓW ORGANICZNYCH CHŁODZIWI I PROPELENTÓW (z wyjątkiem GRUP 07 I 08); odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów w pianach lub aerozolach; inne rozpuszczalniki oraz mieszanki rozpuszczalników
Niebezpieczny odpad.**14. INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU****Transport lądowy (ADR/RID)****Inne istotne informacje (Transport lądowy)**

Ładunek bezpieczny w świetle przepisów transportowych.

Zagrożenia dla środowiska

Produkt niebezpieczny dla środowiska: tak

Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC

nie stosowany

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH**Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji i mieszaniny****Informacje dotyczące przepisów UE****Zawartość lotnych związków organicznych (LZO) zgodnie z Dyrektywą Rady 1999/13/WE:**
ca. 97% (840-850 g/l)**Przepisy narodowe****Ograniczenie stosowania:** Należy wziąć pod uwagę Dyrektywę 94/33/EC w sprawie ochrony młodocianych pracowników. Należy wziąć pod uwagę Dyrektywę 92/85/EC w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy pracownic w ciąży.**Klasa zagrożenia wód (D):** 2 - zanieczyszczenie wody**Ocena bezpieczeństwa chemicznego**

Dla tej substancji nie przeprowadzono oceny bezpieczeństwa substancji.

16. INNE INFORMACJE**Pełny tekst odnośnych zwrotów R w sekcjach 2 i 3**

10	Produkt łatwopalny.
20	Działa szkodliwie przez drogi oddechowe.
20/21/22	Działa szkodliwie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu.
22	Działa szkodliwie po połknięciu.
36/37/38	Działa drażniąco na oczy, drogi oddechowe i skórę.
37/38	Działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę.
40	Ograniczone dowody działania rakotwórczego.
44	Zagrożenie wybuchem po ogrzaniu w zamkniętym pojemniku.
50	Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne.
51	Działa toksycznie na organizmy wodne.
51/53	Działa toksycznie na organizmy wodne, może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.
53	Może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.
65	Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia.
66	Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.
67	Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

Pełny tekst odnośnych zwrotów H w sekcjach 2 i 3

H226	Łatwopalna ciecz i pary.
H302	Działa szkodliwie po połknięciu.
H304	Po połknięciu i dostaniu się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.
H311+H331	Działa toksycznie w kontakcie ze skórą lub w następstwie wdychania.
H312	Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą.
H315	Działa drażniąco na skórę.
H319	Działa drażniąco na oczy.
H332	Działa szkodliwie w następstwie wdychania.
H335	Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.
H336	Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.
H351	Podejrzewa się, że powoduje raka.
H400	Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne.
H410	Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.
H411	Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Dane oparte na aktualnym stanie naszej wiedzy, nie stanowią jednak zapewnienia właściwości i nie uzasadniają stosunku prawnego. Przepisy i ustawy winny być przestrzegane przez odbiorców naszych produktów w ich własnym interesie.